

Trøndelag
fylkeskommune

ANDRE TILSKUDDSORDNINGER:

TILSKUDD TIL FRILUFTSLIV

Tilskudd til friluftsliv

- Spillemidler, ordinære og nærmiljø 2018
- Spillemidler til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter – 2017 (2018 på vei)
- Statlige midler til kjøp av friluftsområder 2019
- Statlige midler til statlig sikra friluftslivsområder 2019
- Statlige aktivitetsmidler friluftsliv 2019
- Fylkeskommunale friluftslivsmidler til tilrettelegging 2019

TILSKUDD FRILUFTSLIV

	Portal	Innvilget tilskudd Trøndelag 2018	Dekn.-grad prosent	Hvem kan søke?	Maks tilskudd	Hva kan man søke om?	Kommentar
Spillemidler til friluftslivs-anlegg	http://www.idrettsanlegg.no/	Ca 10.000.000	Nord 100% Sør pri høyt	Kommuner Lag og org	Fra 300.000 – 1.000.000	Anlegg og fysisk tilrettelegging	50% splitt Friluftsliv høyt pri.
Spillemidler til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter	http://www.idrettsanlegg.no/	Søknadsvolum Kr 512.000	Ca 100% Endring i 2018	DNT Fjellstyrene Friluftsliv Norge- org	Maks 3.000.000	Skilting og merking i fjellet. Overnattingshytter.	DNT 95% Åpning for flere 1 fra Snåsa fjellstyre 1 Oppdal 1 Røros 2 fra Leka 1 fra Orkdal
Statlig sikring av friluftslivs-områder	https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/	Søknadsvolum Kr 220.000	100%	Kommuner	Flere millioner kroner	Kjøp av eiendom	2 fra Leka 1 fra Orkdal
Tilrettelegging av statlig sikra friluftslivs-områder	https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/	Søknadsvolum Kr 2.600.000	84%	Kommuner	Grense?	Anlegg og fysisk tilrettelegging	Alle fikk
Statlige aktivitetsmidler	https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/	Kr 2.430.000	64%	Lag og org	Grense?	Aktivitet	61 av 71 søkere fikk
Fylkeskommunale friluftslivsmidler	https://www.regionalforvaltning.no/	Kr 1.941.000	38%	Kommuner Lag og org	Maks kr 200.000	Anlegg og fysisk tilrettelegging	70 søknader. 19 av 21 godkj. fikk

Spillemidler til frilufslivsplanlegging:

- Anlegg for turpadling, båthus og brygge 1/3
- Dagsturhytter 1/3
- Gapahuk 1/3
- Lager/ garasjebygg 1/3
- Sanitæranlegg knyttet opp mot aktivitetsanlegg og badeplasser 1/3
- Turkart 1/3
- Turveier – Universelt utformet. 50%
- Turløyper – 50%
- Turstier – 50%
- Lysanlegg for turveier, -stier og –løyper 50%
- Skilting/ merking av eks. turvei, -sti og –løyper. 50%. Kan få til merking etter 10år
- Utendørs badeplasser, ikke badebasseng, f.eks. baderamper 1/3
- Utendørs stupetårn 1/3
- Via Ferrata 1/3
- Fortrinnsvis helårsanlegg

Spillemidler til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter

Hvem kan søke?

1. Tilskudd til løypetiltak og overnattingstiltak i fjellet.

DNT og Fjellstyrene

2. Tilskudd til overnattingshytter ved kysten og lavlandet:

Sammenslutninger organisert under Friluftsrådene Landsforbund FL og sammenslutninger organisert under Norsk Friluftsliv.

Eks. på org. Røde Kors, Padleklubb, Jeger og fisk.

Hvor mye kan man søke om?

1/3 av godkjent kostnad, tilskudd maks kr 3 000 000

Namdalstillegg 20%.

Søknadsfrist: 1. november

Søkerplattform: www.idrettsanlegg.no

Foto: Jøldalshytta i Trollheimen

Statlige midler til kjøp av friluftsområder 2019

Søkeportal: Elektronisk søknadssenter MD. ESS soknadssenter.miljodirektoratet.no

For å sikre områder til friluftsliv skaffer det offentlige til veie areal ved erverv av eiendomsrett, eller ved avtale om varig bruksrett (servituttavtale). Det viktigste formålet med statlige midler til sikring av friluftslivsområder er at friluftslivet skal styrkes som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet. Sikring av nærmiljøområder og turveier som er lette å nå for mange prioriteres høyt i sikringsarbeidet. Ordningen retter seg mot kommuner og interkommunale friluftsråd. Lokale lag og organisasjoner m.v. kan gjerne ta initiativ overfor kommuner og friluftsråd om å fremme sikringssøknad.

Trøndelag 2018.

3 søknader med investering i startsted/ turporter

Leka

- Våttvika. Søkte om kr 29.300 og fikk innvilget kr 29.300.
- Solsemhula/Lekamøya. Søkte om kr 40.075 og fikk innvilget kr 40.075.

Orkdal

- Klomstein. Søkte om kr 150.100 og fikk innvilget kr 150.000.

Krav om forvaltningsplan.

Statlige midler til statlig sikra friluftslivsområder 2019

Søkeportal: **Elektronisk søknadssenter MD. ESS**

Mål for ordningen og målgruppe:

Målet for ordninga er å medvirke til å fremme friluftaktivitet i statlig sikra friluftslivsområder og i områder vernet som friluftslivsområde etter markaloven. Gjennom naturvennlig tilrettelegging og skjøtsel skal områdene gjøres lett tilgjengelige og attraktive for allmenhetens friluftsliv.

Bare kommuner og interkommunale friluftsråd kan søke om midler på denne tilskuddsposten.

NB! Ordningen gjelder kun for områder som er statlig sikret. Sjekk **Naturbase.no** før du søker.

2018.

14 søknader og alle fikk, ramme 2,6 mill kroner 87 % dekningsgrad.

Foto fra Malvikstien

Statlige aktivitetsmidler friluftsliv 2019

Søkeportal: Elektronisk søknadssenter MD. ESS
soknadssenter.miljodirektoratet.no

Hvem kan søke?

Frivillige organisasjoner som er registrert i Enhetsregisteret (Brønnøysundregistrene) og interkommunale friluftsråd som arbeider med aktivitetsfremmende tiltak for friluftsliv. Kommuner kan ikke søke.

Hvilke typer tiltak kan få tilskudd?

Det blir primært gitt tilskudd til friluftstiltak som stimulerer til direkte friluftaktivitet, som for eksempel organiserte turer, friluftslirer, praktiske kurs og annen opplæring i friluftslivsaktiviteter.

Følgende typer av aktiviteter og tiltak blir prioriterte:

- Aktiviteter som er lite ressurskrevende og lett tilgjengelige for ulike brukergrupper.
- Tiltak som blir gjennomført i nærmiljøet – med særlig vekt på byer og tettsteder.
- Tiltak som medvirker til økt deltakelse over tid
- Tiltak rettet mot personer som er lite fysisk aktive
- Tiltak rettet mot barn, unge og barnefamilier
- Tiltak rettet mot personer med nedsett funksjonsevne

Fylkeskommunale friluftslivsmidler 2019

Søkeportal: regionalforvaltning.no (RF)

Ny ordning for Trøndelag i 2018.
Ramme 1.941.000. 19 av 70 søkere fikk innvilget tilskudd.
Søknadssum kr 7 mill kroner. Dekningsgrad 38%.

Vi justerer retningslinjene for 2019. Basert på erfaringer 2018.
Tilpasser oss justeringer innen Turskiltprosjektet og Spillemidlene.

Type tiltak som kan støttes

Mindre tilretteleggingstiltak

Midlene skal benyttes til mindre tilretteleggingstiltak som f.eks.:

Turporter. Informasjon og parkering ved innfallsporten til turområdet

Steder på turruta. Enkle tilrettelegging ved eksisterende stier og ruter. Dette kan være gapahuk (og padlehuk), fiskeplasser, teltplass, griller, bord og benker. Samt rydding og tilrettelegging for bading.

Miljøtiltak. Tiltak som gir redusert forurensning av områdene, som avfallsbeholdere og avfallscontainere.

Vi tar ut det som har med tilrettelegging av sti og turvei, samt skilting merking. Meget god dekning via spillemidlene. Og Turskiltprosjektet er nå fasett inn i spillemiddelordningen.

Trøndelag
fylkeskommune

FRA TURSKILTPROSJEKTET TIL SPILLEMIDLER

Friluftsliv og folkehelse

Inaktivitet og overvekt en utfordring

I gjennomsnitt sitter 6-åringene stille halvparten av dagen, 9-åringene 60% av tiden og 15-åringene hele 70% av tiden.

Friluftsliv drives av mange, og øker i omfang.

Friluftsliv er en av få aktiviteter som har like høy deltakelse fra alle samfunnslag.

Skilting og merking av eksisterende stier fører til økt bruk og nye brukere (NINA-rapport 1440)

Turskiltprosjektet

Mål

I Trøndelag har alle tilgang til attraktive turmuligheter i nærheten av bosted eller oppholdssted.

Delmål

- Gjennom økt tilrettelegging og informasjon er det 10% flere som velger å gå tur i løpet av uka.
- Gjennom informasjon om aktiviteter, turmål og kulturminner tilknyttet turløypen vil brukerne få en tilleggsopplevelse.
- Gjennom et spleiselag mellom offentlig, privat og frivillig sektor blir ressursene utnyttet på en god måte, og dugnadsinnsats vil bidra til sterkere identitet og tilhørighet til lokalsamfunnet.
- Med en gjennomgående skiltprofil og samlet markedsføring av gode naturopplevelser er det flere som velger å besøke Trøndelag

Naturopplevelse for alle

Resultatet av dette skal være

- Økt trivsel
- Økt aktivitet
- Økt helsegevinst
- Økt attraktivitet for regionen

Målgruppen er

- Lokalbefolkning
- Gjestearbeidere
- Ferierende gjester

Regional effekt

- Et felles løft for Trøndelag der man utnytter kompetansen og ressursene frivillig, offentlig og privat sektor.

TURSKILTPROSJEKTET I TRØNDELAG

År	Antall tilskudd
2013	35
2014	29
2015	32
2016	42
2017	25
2018	(9)
SUM	171

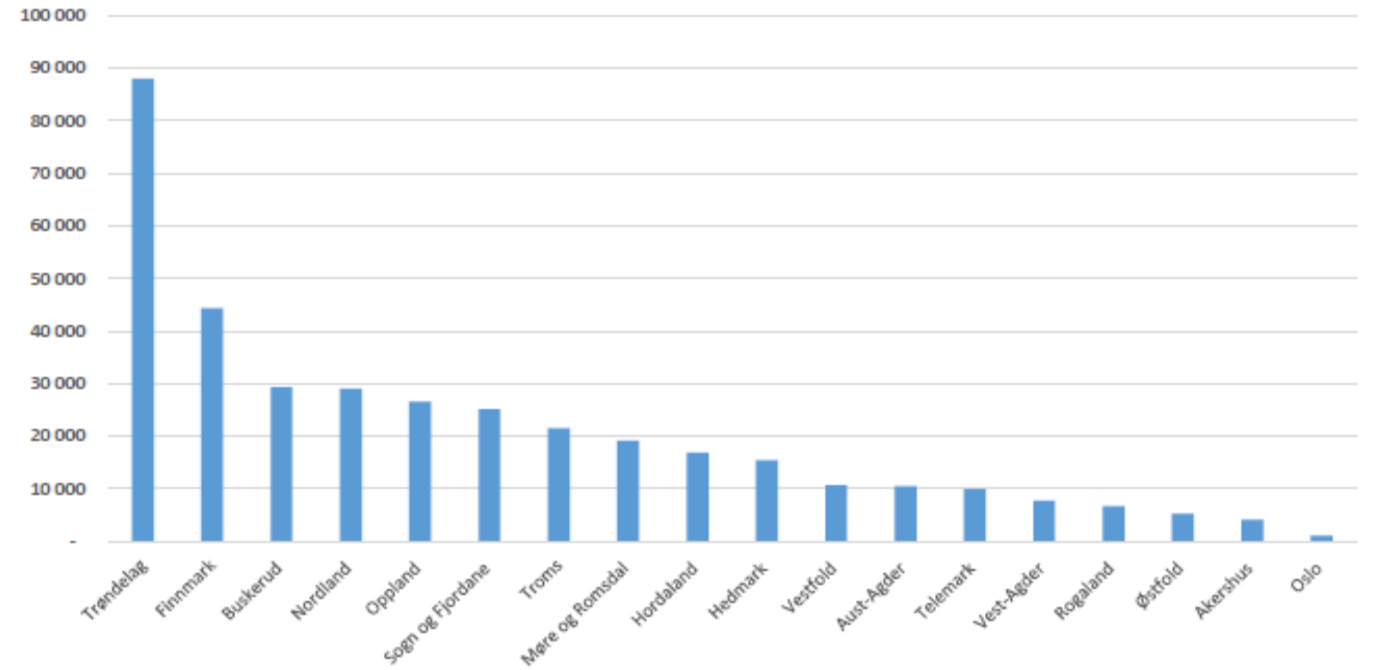
- **I alt 171 prosjekter har fått Turskiltmidler**
- **Til sammen er 16 mill. kr fordelt over 5 år, fra 2013 til 2017.**

(NT 4,5/ST 3,5/GS 8,0)

Trøndelag er på topp

Tilskudd pr 1000 innbygger
(2014-2016)

Fakta om det nasjonale turskiltprosjektet 2013-2017.

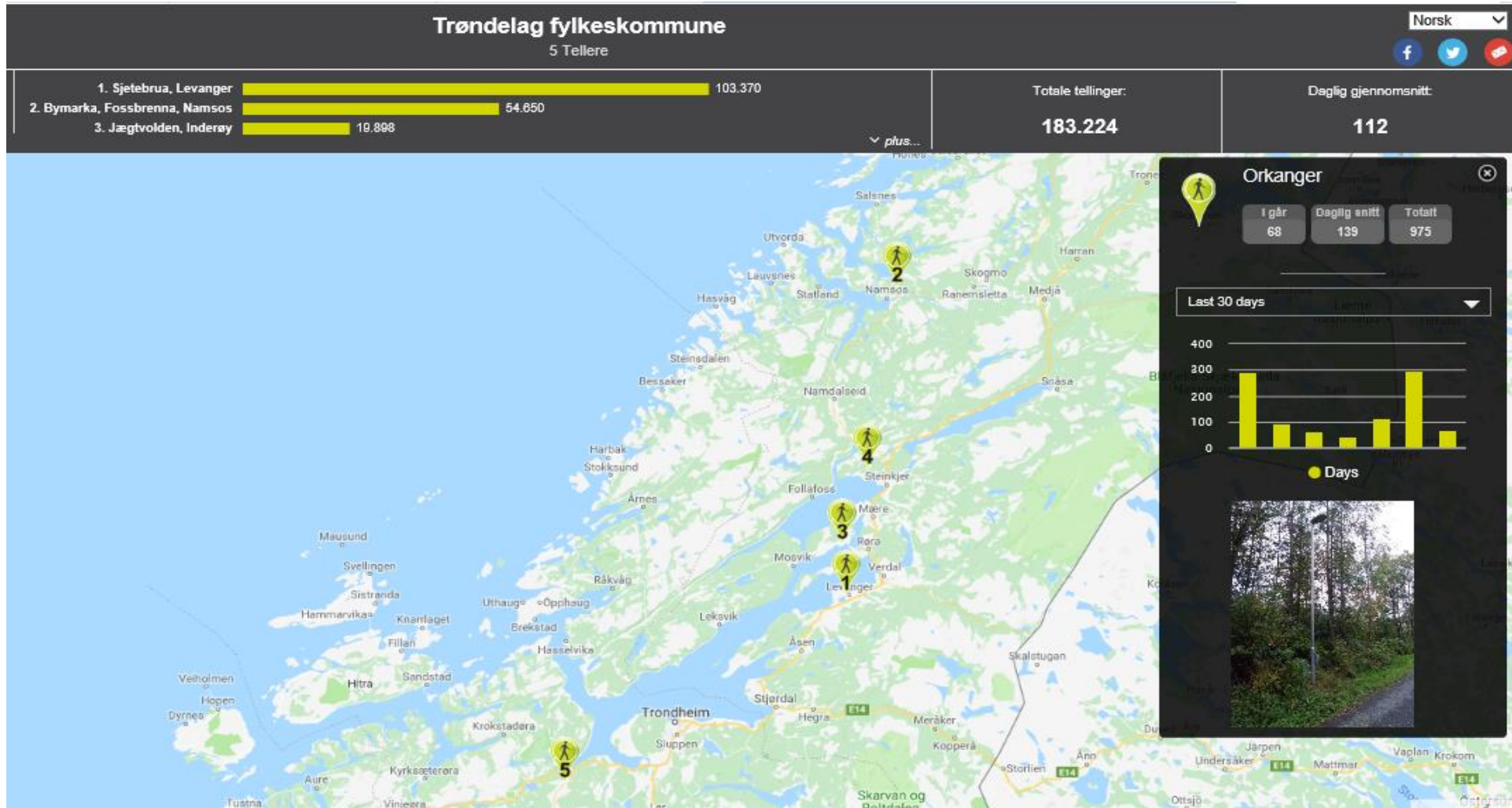
- Startet åpent – mange kunne søke – lett inngang. Mix av prosjekter fra nært til fjernt. Merkehåndboka sentral.
- Fra 2015, mer fokus på nærruter og universell utforming.
- Manual og leverandørgodkjenning, bidro til betydelig bedre skiltløsninger og bedre gjennomføring av prosjekt.
- Stort trøkk i 5 år.
- Følgeevaluering NINA. Det er dokumenter at det virker 😊
- Ayslutning av TSP i 2018-19, med kåring av landets og fylkenes beste turruter.

Status Turskiltprosjekt Trøndelag

- Høy kvalitet på arbeidet
- Mye for pengene
- Mange ulike aktører har deltatt
- Mange medieoppslag
- De fleste kommunene har vært med
- Gode skiltkurs har vært viktig, sikrer kvalitet
- Kobling til opplevelsesnæring har vært viktig, reiseliv godt repr. i styringsgruppa. (Visit Innherred)
- Tospråklig skilting gjennomført i tospråklige kommuner (samisk)
- Fra perrong til perrong på plass i Levanger og Steinkjer, Namsos, Stjørdal er i gang. Rørvik i tenkeboksen.
- Padleruter på plass i Leka, Fosnes, Namsos, Namdalseid, Flatanger og Snåsavatnet (Steinkjer og Snåsa)
- Tellere satt ut på 5 steder i Trøndelag. Gir faktabasert kunnskap og grunnlag for forskning.

Tellere satt ut på 5 steder i Trøndelag

Detaljer i bestemmelsene

Friluftslivsprosjekter som eget tema i bestemmelsene, er nå mye mer presis og tydelig på hva som gjelder:

- Lettere å beregne korrekt maks beløp for en turvei- løype og -sti
- Samme gjelder for lysanlegg, og nå med samme splitt 50%
- Skilting og merking av eksisterende turvei- løype og -sti.
PS! Kun til eksisterende traseer.
(Turskiltprosjektet)
- Krav: Alle ruter skal inn i Rettikartet!
- Bør: Merkehandbokas standarder –
Og Håndbok Turskiltprosjektet

VI ER SPENT PÅ: VIL TRYKKET HOLDE SEG ETTER AT TURSKILTPROSJEKTET ER FERDIG?

- Ikke alle som kunne søke på Turskiltprosjektet, kan søke om spillemidler.
- Vi oppfordrer til samarbeid offentlig – frivillighet, for å få med disse ressursene på laget videre.

TEMAUTREDNING: IDRETTS- OG FRILUFTSANLEGG

Temautredning
IDRETTS- OG FRILUFTSANLEGG
Trondheimsfjorden fra Orkdal til Stjørdal

- Viktig dokument for utvikling av Trøndelag.
- Aktuelt med lignende interkommunale utredninger?
- Namdalskysten, Fosen, Øyregionen sør, Innherred.

Prioriterte tiltak

Kommune	Prosjektnavn	Fase	Merknad
Skaun	Tilrettelegging for sjøbasert friluftaktivitet på Ølsholmskjæret	Prosjektforslag	Kajakk m.m.
Trondheim	Tilrettelegging for sjøbasert friluftaktivitet på Østmarkneset	Prosjektforslag	Kajakk, dykking, seiling
Interkommunalt	Regionalt sjøsportsenter	Konseptvalg	Kiting, seiling o.a sjøsport
Trondheim	Elvepadlingsanlegg (Leirfoss/Sluppen)	Prosjektforslag	Frigjør lagerplass på Skansen for havkajaker
Alle kommuner	Åpne småbåthavner (kajakkstativ og utsettingsramper/utstikkere)	Prosjektforslag	Lagring og utsett av kajakk, seiljoller m.m. for allmennheten
Alle kommuner	Turruter til sjøs - kajakk	Prosjektforslag	Kanalisering av ferdsel

Prioriterte tiltak: Fjorden

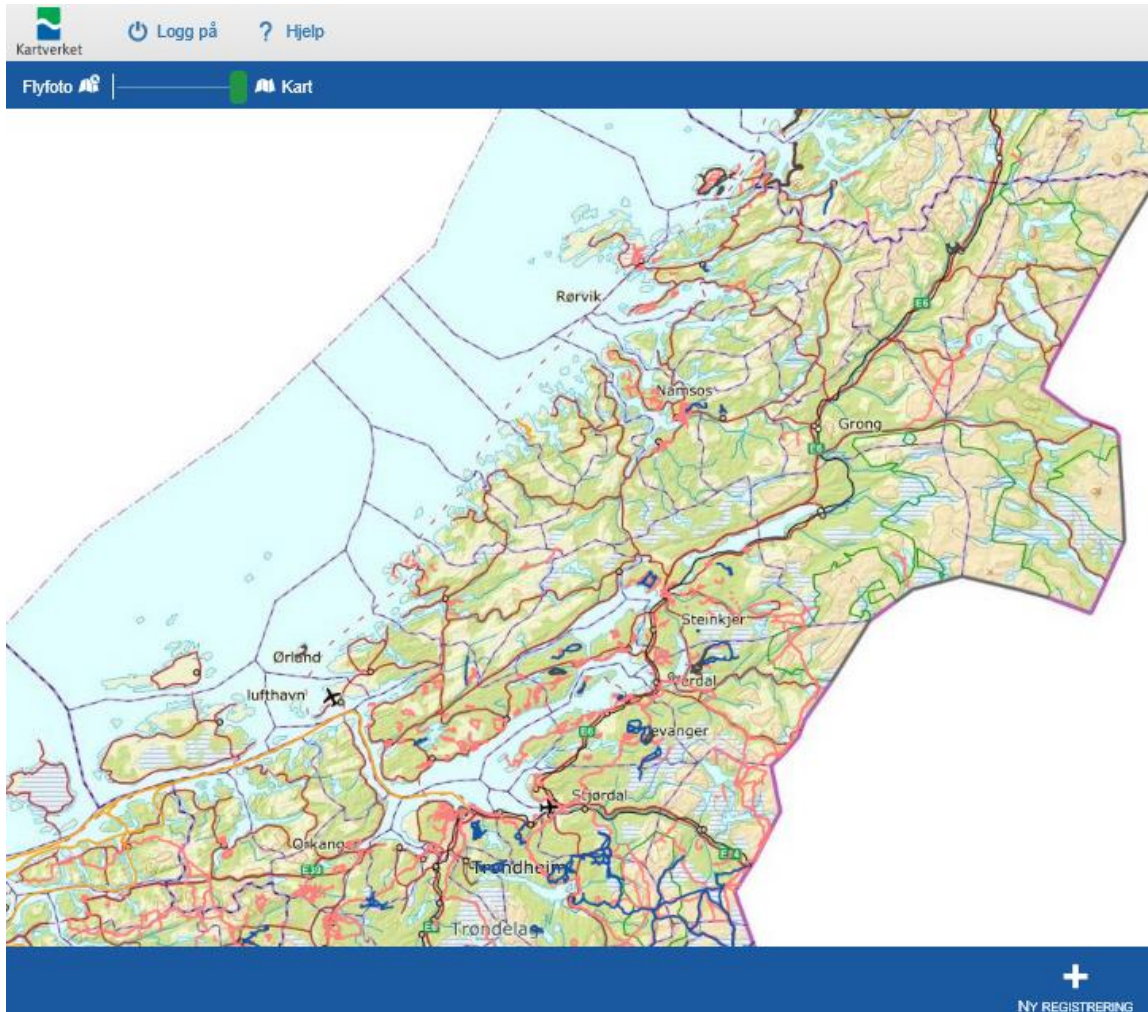
Kommune	Prosjektnavn	Fase	Merknad
Alle kommuner	Fritidsfiske	Prosjektforslag	Tilrettelegging for parkering, utsett av benker og bord m.m.
Alle kommuner	Informasjonstiltak utfartssteder	Prosjektforslag	Informasjonstiltak, skilting og tilrettelegging for parkering, m.m.
Alle kommuner	Sammenhengende kyststi fra Stjørdal til Orkdal	Prosjektforslag	Opparbeiding og utvidelse av eksisterende kyststi i tilknytning til befolkningscentre
Alle kommuner	Ulovlige stengsler i strandsonen	Gjennomføring	Kartlegging og ulovlighetsoppfølging
Alle kommuner	Badeplasser	Prosjektforslag	Sanitæranlegg og universell utforming

Prioriterte tiltak: Strandsonen

Andre aktuelle utviklingsprosjekter

1. Padleled Trøndelag

- Fra Leka til Hitra.
- Padlehuker og overnattingshytter. Utvikle et nettverk av overnattingssteder, fra enkle teltplasser til padlehuker, campingplasser og utleiehytter og rorbuer

2. Framtidas utemøteplasser. Steder på ruta!

- Nærfriluftsliv. Sentrumsnært.
- Gjerne ved et vann, tjern, en bekk e.l.
- Gjerne med litt størrelse, og variasjon i aktivitetstilbudet. Rett plassering i miljøet og med god arkitektur og design. Utleie av utstyr på stedet. Servering til rett tid, da det ferdes mest folk i området.

3. Kobling offentlig veinett med friluftslivets ferdelsårer.

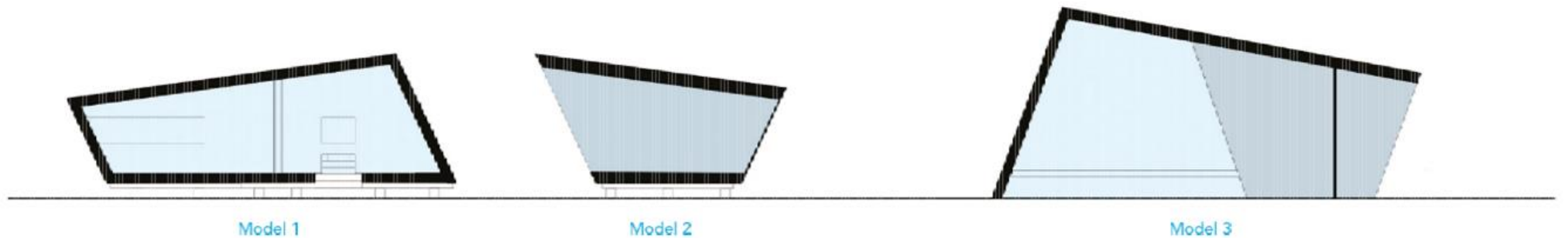
- Tverrfaglig samarbeid internt i fylkeskommunen og eksternt.

Biotope

Biotope arkitektkontor med Tormod Amundsen i spissen har tegnet padlehukene til Paddleled Vestfold.

Spennende arkitektur, gjennomtenkt og praktisk, særegen design, fungerer også som skulpturer i landskapet.

Teltplass der det kun er knauser og berg.

Eksempel på tilrettelagt teltplass fra ei
padlerute i Canada (foto: T. Glesaaen)

Oppsummering

Turskiltprosjektet har satt en hensiktsmessig standard for skilting og merking i Norge.

Med fasing over fra TSP til Spillemidler, kan nye turstiprosjekter utvikles og videreføres med fortsatt stort trykk.

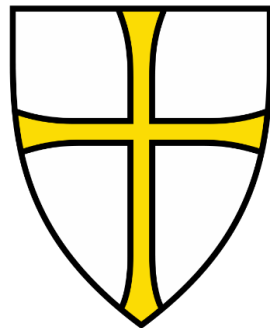
Det er tilgjengelig gode finansieringsmuligheter for friluftslivsprosjekter. Tilgang til friske penger for de som vil og kan.

Utfordringen blir å få nok søknader, og gode søknader basert på gode planer.

Vi oppfordrer å fortsette det gode samarbeidet mellom kommunene og frivilligheten. Ta med lagene som ikke er søknadsberettiget til spillemidler.

Det er tid for å komme opp med noen spenstige og friske utviklingsprosjekt som løfter Trøndelag!

Gjennomgående ruter/ leder vil binde sammen Trøndelag både symbolsk og i praksis 😊

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke